Musik i Trånga porten gav slantar i hatten

— Det fanns ungdom i bygden, och det fanns spelmän. Det var roligt, fast det inte fanns något alls av nuvarande moderniteter på den tiden då jag var ung. Den, som säger detta, är förre lantbrukaren och trädgårdsarbetaren Johan Alfred Karlsson, Tegnérsgatan 11 i Nyköping. Han fyller på söndag 80 år.

Bygden, som han talar om, är födelsesocknen Bergshammar. Där ägde föräldrarna Östergården, och under dess tak växte nio syskon upp. Annan ungdom kom ibland på besök, och det hände att både fiol och dragspel kom i farten. Men så fick Alfred vid 20 år överta skötseln av gården, då far gick bort. Syskonen flög förstås ut ur boet i den mån de fick arbete långt bort. Inte förrän 1914 flyttade Alfred på sig, det var stan som drog. Där kom han snart i arbete hos trädgårdsmästaren och fick hjälpa till att snygga upp Nyköping. Det var intressant jobb, men i alla fall återgick Alfred Karlsson en vacker dag till jordbruket såsom självägande bonde på Högtorp vid Marsviken, strax intill Emtnäs. Där var han verksam i 21 år.

När han nästa gång blev stadsbo igen räknades år 1944, och han återgick till arbetet hos stadsträdgårdsmästaren. På äldre dar kom han upp till östra egnahemsområdet, där han njuter sin ålders ro. Arbetet har alltid varit honom kärt, och då han inte hade jordbruket längre sysslade han på le-

ALFRED KARLSSON 80 år

diga kvällsturer i täppan på Hallet där han i många år hade kolonistuga. Men det är rätt längesen. Alfred Karlsson har även hanterat sin fiol flitigt under årens gång.

I hans unga dar fanns det flera spelmän i våra bygder med känt namn. Från sin egen socken nämner han Arvid i Broby, fiolist, och August i Blacksta, duktig på dragspel. De var fler förstås. Hans egna bröder spelade också fiol. När det var bröllop i bygderna, då var spelmän med. Ofta skedde vigseln i bröllopsgården, där prästen sedan kunde sitta kvar och förnöja sig som alla andra vid gästabudet. Det var också sed att en lysningsbjudning för traktens ungdom skulle hållas sedan, men inte förrän åtta dar efter bröllopet. Då ljöd låtar och brudmarscher nästan ända till dagningen, då måste man tänka på att komma igång med sysslorna i ladugård och stall. Det måtte varit särskilt roligt att komma och spela i kustbandet bort i Svärta, ty den gamle spelmannen lyser upp, då han berättar om dessa tillfällen ute i Horn framför allt. Han har spelat på fler ställen ihop med sina kamrater, innan arbetet gjorde att fingrarna blev styva och inte lydde längre. Det är hårt för en gammal spelman.

— Om jag kände Blinda Kalle i Stigtomta? Jo då, säger Alfred Karlsson. Han var en överdängare bland fiolister. Han såg varken fiol eller folk, men det var många han lärde spela. Bror min, den yngste, som heter Knut, tog han hand om och lärde. Så hände det en dag att de två, fiolmästaren och hans elev, kom på stadsbesök, gick in och drack kaffe på Trånga porten, som de kallade kaféet på väster vid Järnvägsparken. De måste strax spe-

la. Där kom folk och fyllde kaféet, andra fick bli kvar utanför och lyssna. Den gången blev det många slantar i hatten....

Alfred Karlsson har många minnen från sin långa levnad. Fiolen får hänga nu, som det står i visan av Jeremias. Men minnesbilderna tittar fram, det är liksom om gamla låtar tonar från dem. Många gamla vänner är borta. En trogen vän bland andra är fortfarande Södermanlands Nyheter. Jag har haft tidningen i sextio år, säger han. Vad han tycker om den idag: Den är bra, riktigt bra tillägger han.

Artikeln signerad av Mollberg

Ottervald vann en klar seger över Hällgren, efter ett förintande angrepp på kungsflygeln. Bo Lindberg var också överlägsen sin motståndare, Karl Lindberg, vilken efter ett par svaga öppningsdrag var helt chanslös i fortsättningen. I detta parti klargjordes mycket tydligt vilken betydelse det har för en spelare att han verkligen behärskar öppningsteorien.

L. Å. Lindberg hade länge det friare spelet mot G. Olsson, men övergick något otaktiskt till slutspel med olikfärgade löpare, där Olsson utan svårighet höll remi.

Tage Eriksson tog sin sjätte seger i följd i turneringen, sedan han offrat bonde i öppningen, och därefter grundlagt sin triumf med ett par överraskande och synnerligen effektiva drag i mittspelet.

Tabellen:

T. Eriksson	6	6	0	0	6
B. Lindberg	6	4	1	1	4 ½
L. Å. Lindberg	7	4	1	2	4 ½
G. Ottervald	4	4	0	0	4
G. Olsson	5	1	4	0	3
E. Andersson	5	2	1	2	2 ½
R. Hällgren	6	2	1	3	2 ½
A. Pettersson	4	1	1	2	1 ½
C. Andersson	7	1	1	5	1 ½
K. Lindberg	5	1	0	4	1
S. Nilsson	6	1	0	5	1

Sjöförhör i Nyköping

Sjöförhör förekom på måndagen inför rådhusrätten i Nyköping med anledning av en kollision den 5 november på floden Elbe mellan m/s Stellaria från Göteborg och m/s Bodenstein från Bremen, varvid Stellaria tillfogades en del skador. Närvarande vid rätten var Stellarias befälhavare, överstyrmannen och två av besättningsmännen.

Stellaria var nämnda dag på resa från Västervik till Hamburg med last av papper och stykegods och befann sig kl. 8.40 vid Lühe Sand i Elbe, där man tvangs ankra på grund av tjocka. Ankringen skedde på höger sida i farleden. Strax efter hördes ljud från ett annalkande fartyg. Mistsignaler gavs, och då det kommande fartygets masttoppar blev synliga i dimman och det höll kurs rakt på Stellaria, gav lots signal för omedelbar fara. Bodenstein seglade på Stellaria akterifrån, slet bort en dävert och gled vidare efter Stellarias babordssida, varvid ovanbordsskador uppstod. Stellaria fick slagsida och däckslasten försköt sig men blev inte läck, ingen last gick heller överbord, och den kunde sedermera fortsätta till målet för egen maskin. På Bodenstein kunde inga skador förmärkas.

"Scapins rackartyg" på Nyköpings teater

På Nyköpings teater ges i dag en skolföreställning av Riksteatern. Det är Moliéres komedi Scapins rackartyg, som uppföres med Karl-Erik Flens i huvudrollen och bland övriga medverkande märks David Eriksson och Kim Procopé. Föreställningen avser i första hand folkskolans högre klasser, läroverket och flickskolan.